

מדריך לתכנון פיזי של מרכזי יום ותמיכה

לאנשים עם מוגבלות
ברמת תפקוד נמוכה
ומסגרות לאנשים
מזדקנים עם מוגבלות

מעודכן לשנת
2022

מבוא :

מרכזי יום ותמיכה ומסגרות למזדקנים הינם מסגרות יומיות עבור אנשים (בגילאי +21) עם מוגבלות פיסית, קוגניטיבית ואנשים על הרצף האוטיסטי, ברמת תפקוד טיפולית סיעודית, וכן מסגרות עבור אנשים מזדקנים (בגילאי +45) עם מוגבלות, הזקוקים למסגרת מותאמת ליכולותיהם ורמת תפקודם ואינם מסוגלים להשתלב ברצף התעסוקתי.

הגדרת המסגרות כפופה לתקנות העבודה הסוציאלית (תע"ס) המעודכנות ובהתאם להגדרות רמות התפקוד כפי שנקבעו ע"י מנהל מוגבלויות, משרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים. מדריך לתכנון זה גובש והוסכם ע"י שלושת השותפים : מנהל מוגבלויות משרד העבודה והרווחה, הקרן לפיתוח שירותים לנכים המוסד לביטוח לאומי וקרן שלם לפיתוח שירותים לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ברשויות המקומיות.

המדריך מבוסס על עקרונות הטיפול ומדיניות המשרד וכן על ניסיון רב שנים של השותפים בתכנון והקמה של מסגרות יום בקהילה. משרד הרווחה מתקצב ומפקח על הפעילות השוטפת ושתי הקרנות מסייעות בפיתוח התוכניות ומימון הקמת התשתיות הפיזיות.

קישור לתע"ס משרד הרווחה (כדי לפתוח את הלינק יש ללחוץ על מקש ה ctrl+ועל הקישור) :

<https://www.gov.il/he/departments/policies/molasa-social-regulations>

א. הגדרות

1. מרכז יום ו/או מסגרת לאנשים מזדקנים:

מסגרת יומית לאנשים עם מוגבלות בגילאי +21 ברמת תפקוד נמוכה הזקוקים לתמיכות מרובות ושאינם יכולים להשתלב במסגרות תעסוקה מוגנת הקיימות בקהילה.

2. זמני פעילות:

המסגרת פועלת באופן שוטף למעט חגים וחופשות במהלך שעות היום, עפ"י הוראות התע"ס.

3. הטיפול:

עקרונות הטיפול בכל מרכזי היום נקבעים על פי הנחיות ונהלים של אגף קהילה מנהל מוגבלויות.

- שיפור מיומנויות למידה
- הקניית הרגלי עבודה בסיסיים
- שיפור מיומנויות חברתיות
- הכנה לעצמאות חיזוק אוטונומיה אישית באמצעות תכנית אישית
- הענקת שעות טיפול של מקצועות הבריאות

ב. פרוגרמה לתכנון פיזי

הפרוגרמה הפיזית הינה טבלה של חדרים ושטחים הנדרשים עבור הפעילויות המתוכננות במבנה (כמפורט בסעיף א.3.) ומבוססת על המיפוי שאושר ע"י מפקח ומשמשת בבסיס לתכנון אדריכלי.

הפרוגרמה מחולקת לשלושה מקבצים מרכזיים:

1. מקבץ חדרי פעילות קבוצתיים
2. מקבץ חדרי טיפול וסדנאות
3. מקבץ מנהלה ופונקציות ציבוריות משותפות

ב.1. מקבץ חדרי פעילות קבוצתיים

חדרי פעילות המשמשים את קבוצות האם בהתאם לתקינה שקבע משרד העו"ר. חדרים אלו משמשים לעיסוקים ולפעילויות שונות. בצמוד אליהם ימוקמו שירותים מותאמים לנכים. בחדרים לאנשים בתפקוד נמוך (סיעודיים) יוקצה שטח גם עבור רחצה והלבשה אזור אחסון לציוד כללי ימוקם בצמוד לחדר הפעילות.

גודל חדר פעילות נקבע עפ"י יחס כח אדם אחד למספר האנשים בקבוצה ובהתאם למודל התעריף שקבע המשרד.

אנשים ברמת תפקוד טיפולי ו/או מזדקנים 1:7

(1:7 הכוונה למדריך אחד עבור 7 מקבלי שירות)

7 אנשים בקבוצה = 40 מ"ר

שירותי נכים = 3.2 מ"ר

אנשים על הרצף האוטיסטי 1:4

(1:4 הכוונה למדריך אחד עבור 4 מקבלי שירות)

4 אנשים בקבוצה = 30 מ"ר

שירותי נכים = 3.2 מ"ר

אנשים סיעודיים 1:5

(1:5 הכוונה למדריך אחד עבור 5 מקבלי שירות או 2:10 הכוונה ל 2 מדריכים עבור 10 מקבלי שירות)

5 אנשים בקבוצה = 35 מ"ר או 10 אנשים בקבוצה = 50 מ"ר

שירותים (לאנשים בתפקוד סיעודי) = 8 מ"ר

אחסון ציוד: 10 מ"ר

ב.2. מקבץ חדרי טיפול וסדנאות

בחדרי הטיפול והסדנאות יתקיימו כל פעילויות ההעשרה והלמידה לרבות טיפולים פרא רפואיים. הכוונה לטיפולים/סדנאות ייחודיות שלא ניתן לקיים אותן בחדרי הפעילות, ויופעלו ע"י אנשי מקצוע מוסמכים.

1 חדר טיפול קבוצתי (פיזיו/פעילות גופנית) = 25 מ"ר - 30 מ"ר

2 חדרים טיפול פרטני (עו"ס/אחות/ריפוי בעיסוק/קלינאית תקשורת) = 10 מ"ר

ב.3. מקבץ מנהלה ופונקציות ציבוריות משותפות (חד"א, מטבח, מחסן)

חדר מנהל = 15 – 17 מ"ר (כולל ישיבות)

מטבח מבשל- עפ"י הנחיות משרד הבריאות

חדר אוכל = 1.5 מ"ר לאדם אך לא יותר מ 60 מ"ר
מבואה = יש לתכנן בכניסה למבנה, נכללת בשטחי הברוטו

מחסן כללי = 15 מ"ר - 20 מ"ר

שירותי צוות/אורחים = 1 תא נכים 4 מ"ר

מצ"ב פרוגרמה לתכנון המבנה

פרוגרמה פיזית = טבלת שטחים מרכזת
 סה"כ מס' מקבלי השרות (עפ"י המיפוי שאישר המשד): _____

יש להגדיר בטבלה מס' החללים הנדרשים ולסכום השטחים

הערות	סה"כ שטח נדרש	מס' החללים נדרשים	שטח החלל נטו במ"ר	מספר מקבלי שרות בקבוצה	פונקציה
חדרי פעילות קבוצתיים					
			40 מ"ר	7	חדר פעילות טיפולי/מזדקנים
צמוד לחדר			3.2 מ"ר	1	חדר שירותים
			30 מ"ר	4	חדר פעילות אנשים על הרצף האוטיסטי
צמוד לחדר			3.2 מ"ר	1	חדר שירותים
			35 מ"ר	5	חדר פעילות סיעודי
			50 מ"ר	10	חדר פעילות סיעודי
צמוד לחדר, כולל אזור החלפה/רחצה			8 מ"ר	1	חדר שירותים
			10 מ"ר	1	מחסן לכל חדרי פעילות
					סה"כ נטו כללי מקבץ חדרי פעילות קבוצתיים
מקבץ טיפול וסדנאות					
			30 מ"ר	1	חדר פיזיותרפיה
			12 מ"ר	1-2	חדר מקצועות בריאות (ריפוי בעיסוק/קלינאית/עו"ס/אחות)
					סה"כ נטו מקבץ חדרי טיפול/סדנאות
מקבץ מנהלה ופונקציות ציבוריות משותפות (חד"א, מטבח, מחסן)					
כולל ישיבות			15-17 מ"ר	1	חדר מנהל
בהתאם להנחיות משרד הבריאות			בהתאם להנחיות משרד הבריאות		מטבח מבשל + מזווה
לא יותר מ 60 מ"ר			1.5 מ"ר לאדם	1	חדר אוכל
			20 מ"ר	1	מחסן כללי
			4 מ"ר	תא נכים	שירותי צוות/ אורחים
					סה"כ נטו כללי מקבץ מנהלה

סיכום שטח המבנה:

	סה"כ שטח מבנה נטו
	סה"כ שטח מבנה ברוטו *יש להכפיל שטח נטו פי 1.4